

elurada

Asendiplaan
1/2000

KOMMUNISMIOHVRITE MEMORIAALI
ASUKOHA JA IDEE KONKURSS

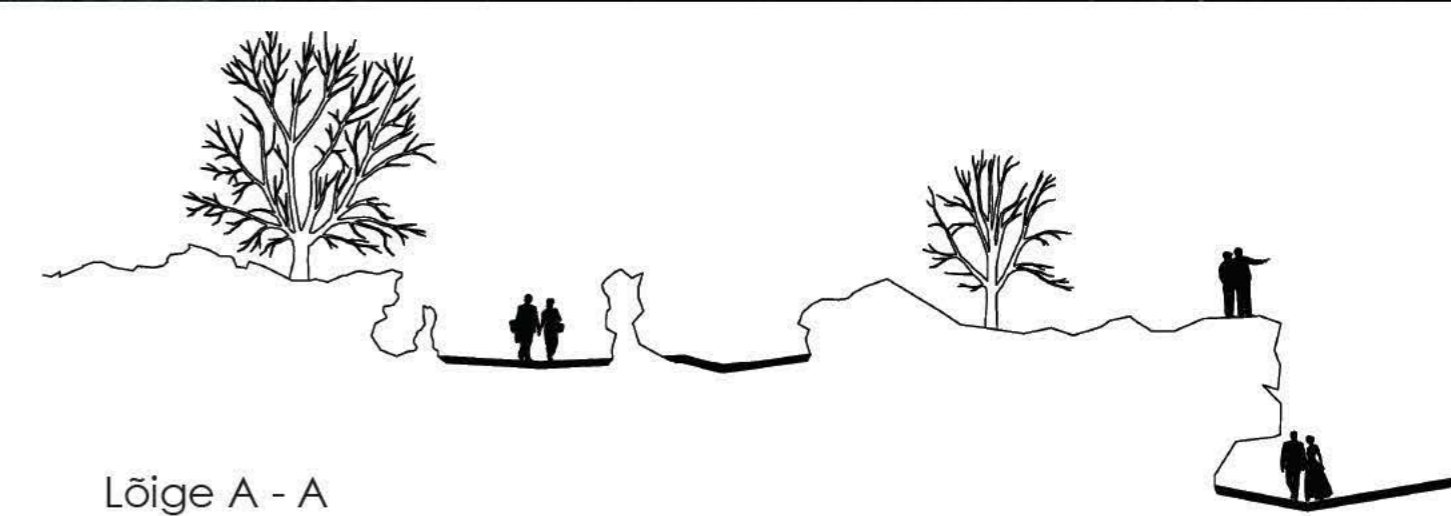
elurada

Kommunismiohvrite memoriaal Lasnamäe panga peal on kui teekond. See ei ole mälestusmärk, mis pühendatud hukkunutele, vaid kõigile kes on kannatanud kommunismi tagajärjel. Pika ja käänilisena kulgev teekond läbi memoriaali kujutab inimese väljapääsmatut olukorda kommunistliku režiimi surve all elades. Etteääratud rada, mida mööda käia, pakub erinevaid pöördeid, kuid mitte just palju valikuid. Teelt kõrvale kalduda on võimalik vaid üle raskesti läbitava maastiku. Vahel sügavale maapinna sisse langev ning kõrgete müüridega ääristatud teekond kirjeldab ängi ja lootusetust, mis paljudele kommunismis osaks sai. Samas teinekord kõrgemale maapinnani tõustes, pakub ta kaugemale üle klindi serva ulatuvaid vaateid, tähistades lootust, mis ka raskemal hetkedel ei kadunud.

Kääniliselt kulgevat rada läbistavad kaks sirget. Üks neist suunatud üle klindi serva merele, kuhu päike loojus ööl vastu 14. juunit 1941. aastal, ning teine osutab loojangule 25. märtsi ööl 1949. aastal. Nõnda jäädvustavad nad hetke, mis jäi tuhandetele viimaseks oma kodumaal. Need roostetava metalliga ääristatud sirged koridorid kujutavad endas jõhkrat ja otsekohest sekkumist memoriaali teekonda ning seda ümbritsevasse maastikku. Kõõlitamise koridorid lõikuvad rajaga mitmest kohast, tõmmates „õigelt teelt“ kõrvalekaldujaid oma külma embusse. Metallkoridoris viibijal ei ole mingit võimalust üle ääre põgeneda. Ahistav klaustrofoobiline teekond juhatab inimese veel ühe ehmatava kogemuseni: klaaspõrandaga konsoolini järsaku serval, silmitsi avaruse ja igavikuga.

Memoriaali võib läbida alustades nii lõuna kui põhjapoolsest sissepääsust. Oluline on teekonna kogemine kui protsess iseenesest, mitte suund. Memoriaali põhjakülge võiks tulevikus tulla trepp, mis seob seda Maarjamäega, või mööda klindi ülemist serva kulgev jalgte, mis loob ühenduse Lasnamäega.

Memoriaal on oma materjalivalikult lihtne ja minimalistlik, kasutades suuremalt jaolt kohalikku materjali. Teekond on paessesse pinnasesse süvendatud ning seda ääristavad eri kaldega looduslikud pae- seinad ning suurematest rahnudest moodustunud kuhilad, mis kogu loovad raskesti ületatavad piirid. Käigutee on kaetud rihveldatud paeplaatidega. Kahe kõõlitamise koridori seinad on roostetava raua plaatidega kaetud ning põrand tehiskivise rõhutamiseks betoonist. Memoriaal on pimedal ajal valgustatud peidetud valgusallikatega. Koridoridest tekivad pimedas intensiivselt helenduvad valgusjooned, samas kui ülejäänud käigutee on valgustatud häma-ramalt ja pehmemalt.

Lõige A - A
1/200

Lõige B - B
1/200

